

ŠIRVINTŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS SOCIALINIŲ PASLAUGŲ CENTRO SOCIALINĖS GLOBOS PADALINIO PASLAUGŲ GAVĖJŲ ĮGALINIMO KONCEPCIJA

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

- 1.1. Širvintų rajono savivaldybės socialinių paslaugų centro socialinės globos padalinio (toliau – Padalinys) paslaugų gavėjų įgalinimo koncepcija apibrėžia Padalinio darbuotojų taikomas priemones, kuriomis siekiama formuoti paslaugų gavėjų įsitraukimą ir savarankiškumą, panaudojant jų gebėjimus ir palaikant jau esamus įgūdžius.
- 1.2. Padalinys užtikrina paslaugų gavėjų dalyvavimą, aktyvų integravimą ir atstovavimą visuose įstaigos lygmenyse, susijusiuose su ilgalaikės (trumpalaikės) socialinės globos paslaugos teikimu.

II. PASLAUGŲ GAVĖJŲ ĮGALINIMAS

- 2.1. Padalinio **paslaugų gavėjų įgalinimas** – nuolatinis ir besitęsiantis procesas, kurio metu paslaugų gavėjui suteikiama galia veikti savarankiškai, panaudojant jo gebėjimus formuojant ar išlaikant esamus įgūdžius.
- 2.2. Įgalinimo procesas yra orientuotas į paslaugų gavėjų dalyvavimą, lygiavertį santykį su darbuotojais, gerinant paslaugų gavėjų gyvenimo kokybę ir pasirinkimo laisvę.
- 2.3. Padalinio paslaugų gavėjų įgalinimas turi tris pagrindinius etapus:
 - 2.3.1. darbuotojo pastangos sukurti pozityvią aplinką;
 - 2.3.2. darbuotojo pagalba padėti paslaugų gavėjui atrasti savo stiprybes;
 - 2.3.3. pagalbos gavėjo savarankiškumo pokyčiai ir priklausomybės nuo specialistų mažėjimas.

III. ĮGALINIMO LYGMENYS

- 3.1. Padalinyje vyrauja 4 (keturi) įgalinimo lygmenys: individualus, grupinis, bendruomeninis ir politinis.
 - 3.1.1. **Individualus įgalinimas**- asmens gebėjimas kontroliuoti savo gyvenimą ir siekti asmeninių tikslų. Padalinyje taikomas individualus įgalinimas apibrėžiamas kaip ilgalaikis

procesas, kuris įtraukia paslaugų gavėją į pozityvius pokyčius, susijusius su asmens savigarpa, savęs suvokimu ir socialinių ryšių kūrimu bei plėtojimu.

Individualaus įgalinimo požymiai:

- Informuotumas,
- Dalyvavimas sprendimų priėmime (teisė rinktis),
- Motyvacija,
- Komunikacija,
- Pozityvus požiūris,
- Pasitikėjimas savimi,
- Atvirumas,
- Gebėjimas veikti,
- Gebėjimas pasirūpinti savimi,
- Grįžtamasis ryšis (ką aš galiu, koks pokytis manyje).

3.1.2. **Grupinis įgalinimas** – grupinis procesas, siekiant bendro tikslo ar rezultato, įgyvendinant bendrus grupės (paslaugų gavėjų) interesus, dalyvaujant grupiniuose užsiėmimuose ir veiklose.

Grupinio įgalinimo požymiai:

- Grupės narių poreikių išgryninimas,
- Asmens motyvacijos skatinimas (įsitraukimas į grupės veiklą),
- Pagalbos suteikimas silpnesniam grupės nariui,
- Bendro tikslo siekimas,
- Bendra veikla,
- Bendri grupinio darbo rezultatai (pabrėžiamos kiekvieno grupės nario pastangos),
- Grįžtamasis ryšis (ką aš galiu, koks pokytis manyje).

3.1.3. **Bendruomeninis įgalinimas** – bendravimas ir bendradarbiavimas su bendruomenės nariais, siekiant bendro tikslo ar rezultato per bendrus interesus, tikslų išsikėlimą, rezultatų vertinimą bei naudą sau (kuo aš esu naudingas bendruomenei; kuo bendruomenė naudinga man: ar galiu būti visaverčiu bendruomenės nariu).

Bendruomeninio įgalinimo požymiai:

- Poreikio išgryninimas,
- Motyvacijos skatinimas (įsitraukimui į bendruomenės veiklą),
- Užsibrėžto tikslo siekimas, suderinus su vietos bendruomenės nariais,
- Veikla bendruomenėje kartu su kitais bendruomenės nariais (formalus ar neformalus ugdymas (is), renginiai, šventės),

- Rezultatų įsivertinimas,
- Grįžtamasis ryšys (ką aš galiu, koks pokytis manyje).

3.1.4. **Politinis įgalinimo lygmuo** – kuomet Padalinio paslaugų gavėjas, turintis teisę balsuoti rinkimuose, išreiškdamas savo pasirinktą (arba aplinkinių bei žiniasklaidos priemonių primestą nuomonę) balsuoja vykdomų rinkimų metu (politinis lygmuo tuo ir pasibaigia iki kitų Lietuvoje organizuojamų rinkimų). Šiame lygmenyje paslaugų gavėjas orientuotas į visas turimas teises kaip pilnavertis visuomenės narys, bendraudamas ir bendradarbiaudamas su kitomis įstaigomis.

Politinio įgalinimo požymiai:

- Grįžtamasi ryšis (ką aš galiu, koks pokytis manyje).

3.2. Visi įgalinimo lygmenys (individualus, grupinis, bendruomeninis ir politinis) padeda Padalinio paslaugų gavėjui, suvokiant savo galimybes bei teises, nuolatinėmis kasdieninėmis pastangomis pereiti iš pasyvios būklės į aktyviają (Aš galiu...)

IV. ĮGALINIMO BŪDAI

4.1. Padalinyje siekiama užtikrinti paslaugų gavėjų įgalinančios aplinkos sukūrimą, įgalinimo procesų vykdymą ir įgalinimo priemonių taikymą. Apgyvendinti Padalinyje gyventojai supažindinami su vidaus tvarkos taisyklėmis, paslaugų gavėjų teisėmis ir pareigomis. Supažindinami su teikiamomis paslaugomis. Rūpinantis Padalinio gyventojų įgalinančios aplinkos kūrimu, svarbu ne tik fizinės aplinkos pritaikymas ir pritaikymas, bet ir tinkamos informacinės bei psichologinės-socialinės aplinkos užtikrinimas. Psichologinės-socialinės aplinkos įgalinantį poveikį apsprendžia darbuotojų požiūris gyventojų atžvilgiu ir elgesys su jais. Tai reiškia, kad visi darbuotojai turi nuolat siekti, kad gyventojai jaustųsi galintys išsakyti savo nuomonę, pasirinkti, priimti sprendimus, būtų gerbiamas jų savarankiškumas bei sudaromos sąlygos pasinaudoti savo gebėjimais.

4.2. **Orientaciją į asmenį.** Padalinyje užimtumas organizuojamas atsižvelgiant į paslaugų gavėjų poreikius, interesus, galimybes bei rezultatus.

4.3. **Galimybė rinktis.** Padalinio gyventojai skatinami dalyvauti įstaigos veikloje (planavime, pasiūlymų teikime, vertinime), savarankiškai priima sprendimus su kuo jie pageidauja gyventi, kokiais drabužiais apsirengti, patys planuoja savo laisvalaikį, užimtumo veiklas, savo pasirinkimus su socialinio darbuotojo pagalba užfiksuoja ISGP arba socialinėje byloje.

4.4. **Atsakomybė.** Darbuotojai supažindina gyventojus su vidaus tvarkos taisyklėmis, paslaugų gavėjų teisėmis, pareigomis bei kitais įstaigos vidaus tvarkos dokumentais. Darbuotojai skatina gyventojų norą vadovautis vidaus tvarkos taisyklėmis, juos motyvuoja, skatina

pagirdami už jų pastangas, moko ir pataria kaip atlikti tam tikrus veiksmus. Padalinio gyventojai stengiasi vadovautis vidaus tvarkos taisyklėmis savarankiškai ir /arba padedant darbuotojams, pagal esamą sveikatos būklę prižiūri tvarką savo kambaryje. Padalinio tarybos atstovai dalyvauja svarbių sprendimų priėmimo.

- 4.5. **Dalyvavimas bendruomenės gyvenime.** Padalinio gyventojai skatinami darbuotojų dalyvauti bendruomeninėje veikloje, vykti į įvairius renginius, taip pat į renginius, kuriuos organizuoja įstaigos partneriai. Taip pat skatinami vykti į išvykas organizuojamas pagal paslaugų gavėjų pageidavimus, kurie patys sprendžia, kur norės vykti, ką pamatyti.
- 4.6. **Sprendimų priėmimas.** Padalinio gyventojams sudaromos galimybės dalyvauti Padalinio tarybos veikloje. Gyventojų atstovai skatinami teikti pasiūlymus dėl naujų veiklų. Kartu su kitais tarybos nariams sprendžia problemas, kurias ir koreguoja ateities planus. Visi Padalinio tarybos susirinkimai protokoluojami.
- 4.7. **Pasiūlymų teikimas.** Padalinio gyventojai išreiškia savo pasiūlymus ir pageidavimus dalyvaujant susirinkimuose, kurie yra protokoluojami, vėliau specialistai nagrinėja, ar pasiūlymai įvykdyti. Gyventojai savo pasiūlymus ir pageidavimus teikia remiantis „Širvintų rajono savivaldybės socialinių paslaugų centro gautų asmenų prašymų, pasiūlymų ir skundų nagrinėjimo tvarkos aprašu“. Taip pat siūlymai yra teikiami tiesiogiai kiekvienam Padalinio darbuotojui.
- 4.8. **Savarankiškumo ir buitinių įgūdžių skatinimas bei lavinimas.** Padalinio gyventojai skatinami įsitraukti į įvairias veiklas, savarankiškai pasirūpinti savimi. Siekiant savarankiškumo gyventojai mokomi buitinių veiklų: tvarkyti kambarį, gaminti maistą. Kartu su darbuotojais gyventojai prižiūri mirusių gyventojų ir savo artimųjų kapines.
- 4.9. Visos veiklos yra paremtos pagarba kiekvienam asmeniui, siekiama pagerinti tarpusavio kontaktą bei supratimą, gyvenimo kokybę bei orų dalyvavimą bendruomenės gyvenime.

V. ĮGALINIMO RODIKLIAI IR REZULTATAI

- 5.1. Padalinio paslaugų gavėjų įgalinimo rezultatų rodikliai skaičiuojami remiantis individualaus socialinės globos plane užfiksuotu paslaugos gavėjo savarankiškumo lygio padidėjimu, išlaikymu ar sumažėjimu.

	Savarankiškumo lygio padidėjimas	Savarankiškumo lygio išlaikymas	Savarankiškumo lygio sumažėjimas
Buitiniai įgūdžiai			

Socialiniai ryšiai (su artimaisiais, bendruomene)			
Laisvalaikis, užimtumas			

5.2. Rezultatai analizuojami ir susisteminami vieną kartą metuose, išreiškiant juos procentine išraiška. Duomenys renkami iš paslaugų gavėjams parengtų ISGP, kurie Padalinyje gyvena ne trumpiau kaip šešis mėnesius.

VI. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

- 6.1. Su šia koncepcija yra supažindinami Padalinio darbuotojai ir paslaugų gavėjai.
 - 6.2. Paslaugų gavėjams yra pateikiama šios koncepcijos santrauka (1 priedas).
 - 6.3. Padalinio paslaugų gavėjų įgalinimo koncepcija skelbiama viešai – Įstaigos interneto svetainėje <http://sirvintuspc.lt/>
-

ĮGALINTAS PASLAUGŲ GAVĖJAS

